

Visie EQUALITY ResearchCollective

In het E-QUALITY ResearchCollective kiezen we er bewust voor om ons niet te richten op één specifieke doelgroep, maar wel om in te zetten op het bevorderen van de **levenskwaliteit en menselijke waardigheid van mensen in een maatschappelijk kwetsbare leefsituatie**. De ervaringen met maatschappelijke kwetsbaarheid gaan over het leven met psychische problemen, armoede, een beperking, een verslaving, complexe opvoedingssituaties, ... of combinaties ervan.

Maatschappelijke kwetsbaarheid gaat over het situeren van sociale problemen vanuit een samenspel van maatschappelijke (vb. stigmatisering en discriminatie), institutionele (vb. ontoegankelijkheid van hulp- en dienstverlening) en individuele factoren (vb. psychische kwetsbaarheid). We beschouwen maatschappelijke kwetsbaarheid dus niet als een persoonskenmerk, maar als een manifestatie van sociale uitsluiting die vorm krijgt in interactie tussen een persoon en diens context (beleid, organisaties, buurt, ...). Het gaat over structurele uitsluiting, waarbij er sprake is van een gebrek aan binding met de ruimere maatschappij, wat leidt tot isolement en meervoudige, complexe behoeften op verschillende levensgebieden.

In het E-QUALITY ResearchCollective vormen mensenrechten en kwaliteit van leven de centrale referentiekaders om een antwoord te bieden op de maatschappelijke uitdaging om sociale ongelijkheid en structurele processen van sociale uitsluiting tegen te gaan.

Kwaliteit van leven beschouwen we als een multidimensioneel, universeel, subjectief en dynamisch concept. Het concept vertrekt vanuit een geheel van kerndomeinen (vb. materieel welbevinden, inclusie) die gemeenschappelijk of universeel zijn voor elk van ons, ongeacht cultuur, kwetsbaarheid, geslacht, enz. De waarde, invulling of het belang dat een bepaalde persoon of een cultuur aan een specifiek domein geeft, kan echter sterk verschillen. De subjectieve beleving van de persoon zelf – eerder dan objectieve standaarden – en een visie gebaseerd op ondersteuningsdenken vormen het vertrekpunt. Kwaliteit van leven is een handelingsgericht en multilevel kader om naar de praktijk te kijken, om stil te staan bij wat we doen in de dagelijkse ondersteuning van mensen in een maatschappelijk kwetsbare leefsituatie, om zicht te krijgen op wat betekenisvol en waardevol is in het leven van mensen en hen hierin een stem te geven. De volledige leefsituatie van de persoon is hierbij het vertrekpunt met aandacht voor aanwezige hulpbronnen, krachten, aspiraties, dromen en wensen en de ruimere context waarin deze zich bevindt.

Mensenrechten zien we in het E-QUALITY ResearchCollective als handelingskader dat richtinggevend is in het streven naar de realisatie van menselijke waardigheid. Mensenrechten zijn maatschappelijk erkende waarden die inherent zijn aan het mens-zijn, welke nationaliteit, verblijfplaats, geslacht, etnische achtergrond, kleur, leeftijd, religie, taal, handicap of andere status men ook heeft. Mensenrechten zijn onvervreemdbaar (elke mens heeft ze in zijn of haar hoedanigheid als mens), ondeelbaar (mensenrechten moeten in relatie tot elkaar worden begrepen en vormgegeven) en universeel (ze gelden als algemene waarden wereldwijd). Voor het E-QUALITY ResearchCollective staan twee karakteristieke functies van mensenrechten centraal. Ten eerste is er de waarborgfunctie van mensenrechten, waarbij het garanderen van (de toegang tot) maatschappelijke hulpbronnen zoals huisvesting, psychosociale ondersteuning, inkomen, onderwijs, zorgverlening, etc. centraal staat. Ten tweede is er de sociaal-politieke functie van mensenrechten, die inzet op het transformeren van sociale verhoudingen en maatschappelijke structuren die de oorzaak zijn van sociale ongelijkheid en mensenwaardige leefsituaties.

E-QUALITY ResearchCollective is tegelijkertijd niet blind voor mondiale ontwikkelingen zoals successieve migratie en toenemende globalisering en de impact hiervan op de samenleving. Deze is in toenemende mate superdivers, gekenmerkt door een

kwantitatieve en kwalitatieve toename van de pluriformiteit in de diversiteit. Het adequaat kunnen inspelen op deze realiteit vraagt een volgehouden zelfreflectie om de gehanteerde kaders van kwaliteit van leven en de mensenrechten dynamisch aan het werk te zetten in complexe, heterogene en niet-éénduidige contexten.

Het uiteindelijke doel is aldus bij te dragen aan **een menswaardige en rechtvaardige samenleving**. Diverse internationale mensenrechtenverdragen geven een concrete invulling aan wat respect voor de menselijke waardigheid betekent. Voor het E-QUALITY ResearchCollective zijn het Verdrag inzake de Rechten van Mensen met een Beperking en het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van cruciaal belang. Deze mensenrechtenverdragen erkennen de maatschappelijke status van mensen in een maatschappelijk kwetsbare leefsituatie (vb. kinderen en jongeren in de jeugdhulp of mensen met een beperking) als medeburgers in onze samenleving met gelijke rechten. Met deze erkenning wordt eveneens verdere invulling gegeven aan de opdracht van een samenleving om sociale rechtvaardigheid te garanderen en realiseren.

De opdracht van het E-QUALITY ResearchCollective bestaat erin sociale ongelijkheid en onrechtvaardigheid bloot te leggen en uit te dagen. Dit collectief wil expertise uitbouwen over hoe kwaliteit van leven en mensenrechten kunnen worden gerealiseerd bij mensen in een maatschappelijk kwetsbare leefsituatie. Dit door in te zetten op praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek vanuit een interprofessionele benadering en met een internationale dimensie, met bijzondere aandacht voor de perspectieven van mensen in een maatschappelijk kwetsbare leefsituaties.

Om structureel een impact te hebben op de centrale maatschappelijke uitdaging (sociale ongelijkheid en sociale uitsluiting tegengaan) beschouwen we een participatieve aanpak als voorwaarde. Door te vertrekken vanuit participatief onderzoek, waarbij co-creatie centraal staat, wordt expliciet ingezet op het kritisch aankakken van huidige machtsverhoudingen in een samenleving. Mensen in een maatschappelijk kwetsbare leefsituatie worden immers vaak als 'tweederangsburgers' benaderd, waarbij een gelijkwaardige dialoog onbestaande is. Eigenaarschap is echter essentieel in functie van sociale rechtvaardigheid. Via onze onderzoeksbenadering willen we als collectief assumpties en (verdoken) machtsposities binnen systemen en het professioneel handelen bloot leggen, kritisch bevragen én transformeren. Om aan de slag te gaan met concrete vraagstukken uit de praktijk neemt het werken met kwalitatieve, narratieve en arts-based onderzoeksmethoden een centrale plaats in. Binnen het collectief willen we verder ervaringskennis (kennis van mensen in een maatschappelijk kwetsbare leefsituatie zelf) - naast professionele en wetenschappelijke kennis - inbrengen als volwaardige en gelijkwaardige bron van kennis met een klemtoon op dialoog, kruisbestuiving en verbindende samenwerking.

Het tegengaan van sociale ongelijkheid en sociale uitsluiting van mensen in een maatschappelijk kwetsbare leefsituatie als centrale uitdaging wordt in het E-QUALITY ResearchCollective verder geconcretiseerd binnen zes onderzoeklijnen: 1) overkoepelende lijn rond kwaliteit van leven en mensenrechten; 2) diversiteit; 3) toegankelijkheid van basisvoorzieningen; 4) gemeenschapsgerichte ondersteuning; 5) integraal werken; 6) kwaliteitsvolle hulp- en dienstverlening.

**HO
GENT**

E-QUALITY

**// RESEARCH
COLLECTIVE**

**TEGEN SOCIALE UITSLUITING
EN SOCIALE ONGELIJKHEID
VAN MENSEN IN EEN
MAATSCHAPPELIJK KWETSBARE
LEEFSTUATIE**

2

HANDELINGSKADERS

**KWALITEIT VAN LEVEN
MENSENRECHTEN**

6

ONDERZOEKSLIJNEN

**KWALITEIT VAN LEVEN EN MENSENRECHTEN
DIVERSITEIT
TOEGANKELIJKHEID BASISVOORZIENINGEN
GEMEENSCHAPSGERICHTE ONDERSTEUNING
INTEGRAAL WERKEN
KWALITEITSVOLLE HULP EN DIENSTVERLENING**

**PRAKTIJKGERICHT
WETENSCHAPPELIJK
ONDERZOEK**

INTERPROFESSIEEL

INTERNATIONALE DIMENSIE

PARTICIPATIEF

KWALITATIEF EN ARTS-BASED